

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland. e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) - 22

Nr. 2 (109) 1969 Vasario 16

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Sveikiname visus tautiečius,
ypač Vokietijos Lietuvių Bendruomenės narius, Vasario 16 - 51-ųjų
Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių proga.

Kaip 20-čiai Vasario 16 Akta pasirašusių vyrų, o kiek vėliau
tūkstančiams savanorių, išėjusių tuo Aktu paskelbtos tėvynės
laisvės ginti, netrūko anuomet drąsos ir pasišventimo, tene-
trūksta ir mums šiandien ryžto ir ištvermės, belaukiant naujo
Vasario 16 Akto, išlikti tėvynei ištikimais sūnumis ir dukro-
mis ir tokiais pat išauginti savąjį atžalyną.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

V A S A R I O 1 6

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, rem-
damosi pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus
konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917, skelbia atsta-
tanti nepriklausomą demokratinius pagrindais sutvarkytą Lietuvos
valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų
valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis".

Tai žodžiai iš istorinio Vasario 16 Akto, kurį pasirašė 20 rink-
tinių mūsų tautos vyrų. Šiuo sakiniu (visas Aktas susideda tik iš
dviejų sakinių) jie išreiškė ne vien savo, bet ir visos mūsų tau-
tos valią. Jog tai buvo tikrai visos tautos ryžtas po 120 metų
okupacijos pasukti laisvo ir nepriklausomo gyvenimo keliu, parodė
netolima ateitis. Kai didieji mūsų kaimynai (sovietai ir lenkai)
negirdomis nuleido šį iškilingą pareiškimą visam pasauliui ir kė-
sinosi vėl įvesti senąją nelaisvės padėtį, šimtai ir tūkstančiai
jaunų vyrų išėjo savanoriais ginti Vasario 16 Akto paskelbto ide-
alo.

Vasario 16 proga užkalbintas savanoris-kūrėjas kapt. J. Kriščiūnas,
Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos Vokietijos Krašto
Skyriaus Valdybos sekretorius ir išdininkas pareiškė:

- Vasario 16-ji yra kūrinys mūsų tautos švietėjų, jos žadintojų
Mažvydo, Daukšos, Strazdelio, Stanevičiaus, Poškos, Daukanto, Va-

lančiaus, Armino, Višinskio, Vaičaičio, Baranausko, dr. Pietario, dr. Kudirkos, dr. Basanavičiaus, Žilinsko, Vaižganto, Maironio ir kitų čia nesuminėtų, tai jų ir brangiosios mūsų tautos svajonių, šviesių vilčių, didžiųjų troškimų įsikūnijimas.

Vasario 16-oji yra didysis laimėjimas pilkųjų mūsų tautos didvyrių, kurie tamsią ir gūdžią priespaudos naktį narsiai kovėsi su dvigalviu ereliu, kurie ryžtingai ir drąsiai stojo į kovą prieš milžinišką carinę Rusiją, kurių negąsdino nei kalėjimai, nei žiaurii būdelių žvėriški siautėjimai, nei pagaliau kartuvės, kurie, grandinėmis žvangindami, keliavo į Sibirą, ten kentėjo ir mirė, kad iš jų kapų keltųsi laisva Lietuva.

Vasario 16-ji yra pasekmė baudžiauninkų atsparumo, kurie sunkiausios priespaudos laikais pajėgė išlaikyti gimtąją kalbą ir senolių tradicijas. Vasario 16-ji yra ryžtas knygnešių, gūdžią vergijos naktį tautai nešusių iš Prūsų šviesos švyturius - laikraščius ir knygas. Iš čia suminėtų pilkųjų didvyrių kilo ir Vasario 16-sios Akto signatarai.

Vasario 16-ji nebūtų tapusi tikrove, jeigu ji nebūtų buvusi iškovota kautynių laukuose mūsų savanorių, kurie, išgirdę tėvynės pagelbos šauksmą, metė knygą ir žagrę ir griebėsi šautuvo.

Ne visi esame įsisąmoninę, jog ginkluoti Lietuvos savanorių pulkai turėjo net dvejus metus skersai ir išilgai žygiuoti per savo kraštą, tarškančių įkaitusių priešo kulkosvydžių lizdus bei griausmingas patrankas pulti ir stumti rusų, bermontininkų bei lenkų divizijas iš savo krašto, ligi kol įstengė istorinį Vasario 16-sios Aktą tvirtai įmūryti į naujosios Lietuvos valstybės pamatus.

Pasibaigus kovoms su lenkais, 1920-ųjų metų rudenį po bendrojo patikrinimo tie pulkai pasigedo net 2.527 vyrų. Kautynėse žuvo 40 karininkų, 1.292 kareiviai ir 67 šauliai. Dingo be žinios 16 karininkų ir 813 kareivių. Be to, kautynėse buvo sužeisti 93 karininkai, 2.438 kareiviai ir 146 šauliai. Keliolika jų daugiau nebematė lietuviškos Saulės šviesos ir, berods, apie 155 su lazdomis ir medinėmis kojomis slankiojo po savo pačių išlaisvintą žemę, nesigailėdami aukos. Taigi tie karo invalidai ir pustrėčio tūkstančio kitų vyrų savo krauju pasirašė, o kita pora tūkstančių vyrų, pasilikusių po baltais kryžiais, savo gyvybės aukos antspaudu patvirtino Vasario 16-sios Aktą.

Taigi prieš 51-rius metus Gedimino sostinėje Vilniuje Vasario 16-oji buvo įrašyta į mūsų tautos istorijos lapą. Lietuva tą dieną buvo paskelbta laisva ir nepriklausoma valstybe. Tai buvo drąsus žygis. Juo pradėtas naujas laikotarpis, turtingas didžiais kūrybiniais laimėjimais.

Čia suminėtųjų mūsų kultūrininkų veikimas, Aušros ir Varpo pasirodymas taip pat buvo giedra prošvaistė, parodžiusi kelią Lietuvai žengti į laisvę, į Vasario 16-ąją. Juo eiti nebuvo lengva. Slogiosios priespaudos laikais poetas Maironis ragino mus nebėgti nuo kančios, bet kantriai nešti Golgotos keliu kančios kryžių. Juk Golgotos kelias - prisikėlimo kelias naujam gyvenimui. Kietas vargas ir skausminga kančia žmogų arba sužlugdo, arba daro jį dar atsparesnį, dar kietesnį, lyg tą plieną ugnyje užgrūdina. Mūsų tautos kelias į laisvę, į nepriklausomą gyvenimą buvo Golgotos kelias. Tad ir tautos prisikėlimas laisvam gyvenimui buvo džiaugsmingas, lyg tie Velykų ryto varpai.

Atstatytos nepriklausomos Lietuvos valstybės kultūrinė ir politinė laisvė mūsų tautai daug davė. Laisvė išgelbėjo ją nuo pražūties. Juk žmogus be laisvės, anot vaizdingo Vaižganto palyginimo, lyg tas be saulės nuvytęs augalėlis, tinkamas po kojomis pakreikti ir sumindžioti. Argi ne tokia buvo mūsų tauta slogioje rusų priespa-

doje? Argi ji nevyto, argi ji nedžiūvo, argi jos svetimieji neskriaudė, nemindė? Be laisvės ji vyto ir nyko. Rusai ją rusino, lenkai ją lenkino, o vokiečiai - vokiečino. Ir medžiagiškai ir dvasiškai ji skurdo ir duso. Ji buvo tik biologinė medžiaga ją pavergusių tautų gyventojams padidinti. Be laisvės, be nepriklausomos valstybės mūsų tauta ilgainiui būtų visiškai sunykusi ir iš gyvųjų tarpo dingusi, tepalikdama mokslui savo garsią praeitį ir gražią kalbą. Laisvė, nepriklausomos valstybės atstatymas ne tik išgelbėjo mūsų tautą nuo pražūties, bet ir įgalino ją kurti, susidaryti geresnes medžiaginio ir dvasinio gyvenimo sąlygas, sustiprinti savo teisę į amžinybę.

Šiandien Vasario 16-sios šventės proga paminimos ne tik ano laiko viso pasaulio lietuvių pastangos atgauti savo tautai laisvę, bet nuolat keliamas ir vis aktualinamas okupuotos Lietuvos išlaisvinimas. Ne tik spaudoje, bet ir JAV-bių kongrese jo atstovai padaro dešimtimis Lietuvai palankių ir naudingų pareiškimų. Vasario 16 šventės neleidžia pasauliui pamiršti Lietuvos klausimo.

Tokia yra tikrovė, suteikianti pagrindą ir prasmę mūsų, užsienyje esančiųjų, gyvenimui. Ši tikrovė uždeda mums pareigą visa širdimi, išmintimi ir išgalėmis rūpintis krašto laisve ir jo interesų gynimu. Lietuvą privalome turėti prieš akis ir žiūrėti, kad ji nevirstų mums lyg tolimų atsiminimų objektu, bet būtų gyva ir artima tiek mūsų privačiame gyvenime, tiek viešojoje veikloje.

Daug rūpesčių, nusivylimų ir vargo tenka pakelti tremtiniais, išblaškytiems po svetimus kraštus. Šitokiomis aplinkybėmis neretai gali atsirasti pavojus nutautėti. Jam užbėgti už akių yra pavėikiausios trys priemonės: saugoti mūsų kalbą šeimoje, bažnyčioje ir kiek tik galima mokykloje, burtis į lietuviškas organizacijas ir, pagaliau, Lietuvos bei lietuviybės pažiūriu elgtis taip, lyg būtume apleidę tėvynę prieš mėnesį ir po mėnesio turėtume grįžti. Kada grįšime, to dar nežinome, bet esame tikri, kad grįšime. Mes tikime, jog Lietuva bus laisva, nes vis aiškiau matome, kad nors ir lėtai, bet atskleidžiamas naujas istorijos lapas. -

----- xXx -----

S a v a n o r i a i - k ū r ė j a i

Kokio likimo susilaukė tūkstančiai Lietuvos kariuomenės savanorių-kūrėjų, prieš pusšimtį metų iškovojuusių mūsų tėvynei dvidešimtmetį laisvo ir nepriklausomo gyvenimo?

Dauguma jų išmirė natūralia mirtimi. 1944 didelė dalis pasiliko okupuotoje Lietuvoje, o kita dalis pasitraukė į Vakarus.

Informacijų redakcijos gautomis žiniomis, daugelis tėvynėje pasilikusių partizanavo ir žuvo kovodami už laisvę arba buvo komunistų sunaikinti Lietuvoje bei Sibire.

Į laisvąjį pasaulį pasitraukę savanoriai yra susibūrę į Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungą, kurios centro valdyba yra Čikagoje. Sąjunga turi savo skyrius JAV-bėse, Kanadoje, Australijoje ir Vakarų Vokietijoje. Vokietijos skyriui priklauso 18 narių: 1 gen. št. pulkininkas leit., 2 majorai, 1 kapitonas, 1 leitenantas, 2 viršilos, 3 puskarininkiai, 1 grandinis ir 7 eiliniai. Dauguma yra pensininkai bei rentininkai, kuriems kasdieninė duona neteikia rūpesčio. Vienas netgi mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje. Tačiau 6 savanoriai gyvena iš menkos socialinės pašalpos ir reikalingi paramos. Vokietijoje po karo mirė 10 sav.-kūrėjų: 1 kapitonas, 2 leitenantai, 1 viršila, 1 puskarininkis, 1 grandinis ir 4 eiliniai. Ne visi Vokietijoje gyveną savanoriai-kūr. yra įstoję į savo orga-

nizaciją.

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių S-gos Vokietijos skyriaus valdybą sudaro: pirmininkas - gen.št.pulkininkas leit.Viktoras Sutkus (Bad Kreuznach), sekretorius ir išdininkas - kapit.Juozas Kriščiūnas (65 Mainz, Frauenlobplatz 7), valdybos narys - vyr.puskar. Kaz.Motgabis ir revizorius - maj.Juozas Cernius. Skyriaus būstinė - sekretoriaus ir išdininko gyven.vieta.

----- xXx -----

L I E T U V O S N E P R I K L A U S O M Y B Ė S
atstatymo 51-ųjų metinių minėjimas
įvyks kovo 1 d. 16.00 val. Mainz'e, Kurfürstliches Schloss,
Grösser Saal

P r o g r a m a

I dalis

Bern.Brazdžionis "Mylėsi Lietuvą iš tolo", deklamuoja
Regina Marija Tamošaitytė
Minėjimo atidarymas ir svečių pasveikinimas
Paskaita: "Ar mažosios tautos užmirštamos",
Dr.Werner Marx, Vakarų Vokietijos parlamento narys

Pertrauka

II dalis

Maironis, "Jūratė ir Kastytis", deklamuoja Regina Mar.Tamošaitytė
Tautiniai šokiai: Kubilas Sadutė Rugučiai
Šoka Lietuvių Vasario 16 gimnazijos tautinių
šokių grupė, vadovaujama mokytojos Elizos
Tamošaitienės

Maironis, "Čičinskas", deklamuoja Eliza Tamošaitienė
Choro dainos:

Kur girios žaliuoja, ten mano namai - komp.J.Gudavičius
Pirmyn gi vyrai už tėvynę - žodžiai Maironio, komp.

K.Motgabio

Raitelio daina - tekstas ir mel.J.Griaudzės, harm.

K.Motgabio

Ar aš ne vyšnelė - liaudies daina, harm. K.Motgabio

Kur bėga Šešupė - žodžiai Maironio, komp.Č.Sasnausko.

Dainuoja Lietuvių Vasario 16 gimnazijos mišrus choras, diriguojamas
muzikos mokytojo Kazio Motgabio.

Tautiniai šokiai: Jonkelis Blezdingėlė Malūnas

Šokius akordeonu palydi stud.Mečys E.Landas (München)

Baigiamasis žodis

Vokietijos ir Lietuvos h i m n a i

Kviečiami dalyvauti visi lietuviai ir atsivesti savo artimuosius,
draugus bei kaimynus.

Pastebėtina, kad minėjimo rengimo darbuose daug padeda buvusi Vasa-
rio 16 gimnazijos mokinė Danutė Lukšaitytė.

----- xXx -----

Kiti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 51-ųjų metinių
minėjimai, ruošiami vasario 16 d., sekmadienį:

Hamburge - 19,30 val. Hamburg Haus Eimsbüttel, 2 Hamburg, Doormanns-
weg 12.

Memmingene - 16 val. didžiojoje Kultūros namų (Gemeinschaftshaus,
Dumantstr.8) salėje. Programoje - tautiniai šokiai ir
vargo mokyklos mokinių pasirodymas

Bielefelde - Detmolder Str.338, Gaststätte Eichenstöcken.

Schwetzingene - 11 val. pamaldos su pamokslu. Kita šventės dalis - popiet lietuvių darbo kuopoje

Mūnchene minėjimas ruošiamas vasario 22 d. 18 val. Jaunimo namų salėje Ludwigsfelde. Programoje: A.Hermano paskaita, tautiniai šokiai ir deklamacijos.

Stuttgarte - minėjimas ruošiamas kovo 2 d. 15 val. Steinhaldenfeldo katal. parapijos salėje Falchstr.11. Paskaitą skaitys prof. J.Eretas. Meninė programa: stygų kvartetas iš Stuttgarto ir kit. 13,30 val. įvyks pamaldos katalikams ir evangelikams.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

Sausio 31 baigėsi pirmasis 1968/69 mokslo metų semestras. Klasių auklėtojai išdalino mokiniams pusmečio pažymėjimus, kuriuose atsispindėjo idėto darbo vaisiai. Pažymėjimai vėliau buvo pasiųsti mokinių tėvams, kad jie galėtų susipažinti su vaikų atsiektais rezultatais.

Kovo 29 - balandžio 4 vyks mokinių ir mokytojų atostogos. 1968/69 mokslo metai baigsis liepos 11. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 7. Tėvai, kurie norėtų savo vaikus leisti į Vasario 16 gimnaziją, jau dabar tępradeda rūpintis tais reikalais.

V i e n k a r t i n ė k a n a d i e č i ū a u k a
Per Kanados Liet.Šalpos Fondo pirmininkę p.A.Kuolienę Vasario 16 gimnaziją pasiekė didelė 350 dol. auka, skirta Kalėdų eglutei. Pinigai surinkti Toronto šv.Jono (rinko St.Dabkus), Prisikėlimo ir Vilties (rinko A.Kuolienė) parapijose. Prie jų prisidėjo St.Dabkus, P. Bastys, K.L.K.Moterų Draugijos šv.Jono skyrius ir Otavos rėmėjų būrelis. Vasario 16 gimnazijos vadovybė ir mokiniai nuoširdžiai dėkoja.

"L A B D A R A" i š t i e s ė p a g a l b o s r a n k ą
neapsiturintiems moksleiviams padėti eiti mokslą.
Iki šiol iš šios Vokietijos lietuvių šalpos draugijos gauta 1.040,-- DM. Pinigai skirti apmokėjimui dalies mokslapinigių šiems mokiniams: P.Goetzui, P.Dirmauskui, B.Dirmauskaitei ir R.bei V.Maurukams. Pastoviai bus šelpiami M.Šiušelis (VII kl.) ir kun.K.Senkaus per "Labdarą" B.Gaidytė (VI kl.). "Labdaros" draugija ieško lėšų pastoviai paremti didesnę skaičių mokinių. Vasario 16 gimnazija reiškia nuoširdžią padėką "Labdarai", jos veikėjams ir rėmėjams.

Kun. D. K e n s t a v i č i u s maloniai sutiko nuolat sumokėti mokslapinigių vienam mokiniui H.Maurukui. Jis kas mėnesį atsiunčia gimnazijai 70,--DM. Nuoširdi padėka už kilnų užmojį.

-- ! --

M Ū S Ų B E N D R Ū O M E N Ė J E

Romuva - Vokietijos Lietuvių bendruomenės vyriausio organos - tarybos suvažiavimas įvyks kovo 14-16 Hüttenfelde.

Romuva - Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdyba sudarė kolegialinį organą Nordrhein-Westfalijos lietuviams prie to krašto vyriausybės atstovauti. To organo pirmininku pakviestas G.Šimkevičius (429 Bochoholt, Wertherstr.1) ir nariais - L.Vilčinskas, Hageno apylinkės pirmininkas (58 Hagen/Westf., Lützowstr.59) ir Bochoolto apylinkės išdininkas A. Blinkevičius (429 Bochoholt, Blücherstr.36).

Romuva - Vasario 9 čia buvo susirinkę Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdybos, Lietuvių fronto bičiulių, Vok.Liet.studentų sąjungos, Studentų ir sendraugių ateitininkų, Evangelikų jaunimo būrelio ir Skautų brolijos bei seserijos atstovai pasitarti dėl Studijų savaitės ruošimo. Numatyta šiais metais Studijų savaitę rengti ne Romuvoje, bet Bad Godesberge (Annaberg) ar kur kitur. Į Studijų savaitės ruošimo komisiją išrinkti: kun.V.Damijonaitis (Dieburg), Alina Grinienė, Birutė Girdvainytė ir Mečys Landas, visi trys iš Muncheno.

Munchenas - Vokietijos Lietuvių studentų sąjunga vasario 21 d. 19,30 val. Jaunimo namuose Ludwigsfelde ruošia Bavarijos Lietuvių jaunimo vakaronę su šokiais ir žaidimais bei dainomis. Bus pasirūpinta nemokama nakvyne svečiams.

Memmingenas - Nuo 1968 spalio čia vėl pradėjo veikti vargo mokykla. Jos vedėja yra p.Žibutė Pagels (Vykingtaitė).

M i r u s i e j i

PLB pirmininkas Juozas B A Č I Ū N A S mirė sausio 23 JAV-bėse. Buvo gimęs 1893 gegužės 24 Jurbarke.

Jeigu Amerikoje įsikūrė Lietuvių Bendruomenė ir ten nuolat stiprėja, reikia būti dėkingiems negausiems senosios išeivijos šviesuoliams, kurie rado bendrą kalbą su naujai atvykusiais palėgėliais-tremtiniais ir nuoširdžiai pritarė pastarųjų atsivežtai Lietuvių Bendruomenės minčiai. Tokiu pritarėju ir vispusiškai susipratusių lietuvių buvo velionis, kuris tikrai priklausė senajai išeivijai, nes į Ameriką buvo išvežtas XIX amžiaus gale. Taigi, nors jis tikrosios savo tėvynės beveik nepažino ir beveik nuolat dirbo su amerikiečiais, tačiau per visą ilgą gyvenimą buvo ir išliko geriausiu lietuviu, daug savo darbo bei išteklių skyrusiu lietuvių reikalams Amerikoje ir pasaulyje.

Juozas Bačiūnas buvo įsitikinęs tautininkų veikėjas, tačiau pakantus ir kitų politinių kryptių bei pasaulėžiūrų žmonėms, su kuriais jam teko dirbti. Ta jo ypatybė buvo ypač brangi Lietuvių Bendruomenei, kuri telkia visus lietuvius kultūriniam ir visuomeniniam darbui.

Todėl nenuostabu, kad velionis yra ilgiausiai buvęs Valdybos pirmininku Pasaulio Lietuvių Bendruomenėj, kuri apjungia įvairių kraštų lietuvius pasaulyje. Pirmininku, tartum visų laisvųjų lietuvių prezidentu, jis buvo išrinktas II-me PLB Seime Toronte 1963 ir juo perrinktas III-me Seime New Yorke praejusią vasarą.

Tardami "amžiną atilsį" Juozui Bačiūnui, turime čia pažymėti, kad jis kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas nesigailėjo nei pinigų, nei jau nebestiprios sveikatos, kad galėtų aplankyti kuo daugiau tautiečių įvairiuose kraštuose. Šituo jo uolumu naudojosi ne tik Europos, bet ir tolimosios Australijos lietuviai.

Juozo Bačiūno mirtis yra didelis nuostolis Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, nes vargu greitai bebus galima rasti kitą tokį šviesų patriotą, kuris sugebėtų suprasti senųjų ir jaunųjų lietuvių išeivių galvoseną ir gyvai jausti Lietuvos laisvės reikalus.

Motiejus B u d r i ū n a s mirė 1969 sausio pradžioje. Palaidotas Memmingeno kapinėse, Bavarijoj. Laidotuves suruošė Vokietijos LB Memmingeno apylinkė. Gedulingas mišias atlaikė, pamokslą pasakė ir kitas laidojimo apeigas atliko apylinkės pirmininkas tėv.Kl.Zalalis. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė apyl. sekretorius kun.dr.J.Petraitis. Abu dvasiškiai, gerai pažinoję velionį, nušvietė jo gyvenimo kelią ir muziko bei bendruomenininko darbą Memmingene, kur jis ilgus metus buvo "Darnos" choro steigėju ir dirigentu, vargo mokyklos vedėju ir apylinkės sekretorium.

Biografinių žinių apie velionį galima rasti Lietuvių Enciklopedijoje ir Memmingeno Lietuvių Žinių biuleteny Nr.2 - 1969 m.

(Tąsa 11 psl.)

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GARBĖS TEISMO
s p r e n d i m a s

Zinaidos Glemžienės, Kazio Šimanausko ir
Kasparo Dikšaičio bylose su Rinkimų Komisija dėl Krašto Tarybos
rinkimų, vykusių 1968 lapkričio 23.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės G a r b ė s t e i s m a s ,
susidedantis iš pirmininko J. Lukošiaus ir narių kun. A. Bungos bei
A. Jasinsko, 1969 m. sausio 8 d. Romuvoje svarstė Zinaidos Glemžie-
nės ir Kazio Šimanausko skundus dėl Rinkimų komisijos 1968 m. gruodžio 12 d. sprendimų ir Kasparo Dikšaičio skundą dėl tos pačios Komisijos gruodžio 14 d. nutarimo ir n u s p r e n d ė :
Z. Glemžienės ir K. Šimanausko skundus atmesti, o Rinkimų komisijos sprendimus patvirtinti.

K. Dikšaičio skundą svarstyti iš esmės ir jį taip pat atmesti.
1968 m. lapkričio 23 d. įvykdytus Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimus laikyti galiojaučiais.
Teismo išlaidas moka skundėjai Z. Glemžienė ir K. Šimanauskas lygiomis dalimis.

Šis sprendimas yra galutinis. Jis paskelbtas 1969 m. sausio 8 d.

S p r e n d i m o m o t y v a i

Garbės teismas, patvirtindamas Rinkimų komisijos praveistus 1968 lapkričio 23 Bendruomenės tarybos rinkimus ir atmesdamas skundėjų K. Šimanausko, Z. Glemžienės ir K. Dikšaičio skundus dėl tų rinkimo panaikinimo, savo sprendimą taip motyvuoja:

1. Kilus ginčams tarp skundėjų ir Rinkimų komisijos dėl Bendruomenės statuto ir rinkimų nuostatų atskirų straipsnių pažeidimo bei aiškinimo, teismas 1969 sausio 8 viešame posėdy, išklausęs šalis ir išnagrinėjęs bei apsvarstęs visas bylos aplinkybes rado, kad jeigu apylinkių vadovybės dėl kurių nors priežasčių negalėjo ar nesugebėjo, ar kad ir tyčiomis nenorėjo normalia tvarka praveisti savo apylinkėse Bendruomenės tarybos rinkimų, tai susidarė nepaprasta bėdos padėtis, kurios nei Bendruomenės statutas, nei rinkimų nuostatai nenumato. Tuo atveju tų apylinkių rinkikams nieko negalėjo padėti ir jokios apylinkių vadovybėms R. N. uždėtos pareigos ir nustatyti terminai. Tokiems rinkikams galiojo tik tie statuto ir nuostatų straipsniai, kurie liečia juos pačius, o ne apylinkių vadovybes.

Šiuo atveju rinkikų teisė balsuoti neturėjo būti pažeista. O juk Bendruomenės narių dalyvavimas Tarybos rinkimuose yra ne tik teisė, bet ir garbės pareiga. Visi Bendruomenės organai, o ypač Rinkimų komisija šitą narių teisę ir garbės pareigą privalo respektuoti ir abejonių atveju statutą ir rinkimų nuostatus aiškinti Bendruomenės narių-rinkikų naudai, pagal principą -- in dubio pro reo.

2. Tokiai rinkimų nuostatuose nenumatyta padėčiai susidarius, iš apylinkių rinkikų nebuvo galima ir reikalauti, kad jie kreiptųsi į savo apylinkių valdybas ir raštu nurodinėtų, kad jie neatvyks į balsavimo vietą (RN 38 str.), nes tokių vietų kalbamose apylinkėse nebuvo paskirta. Pagaliau gal dalis ar visi tų apylinkių rinkikai ir būtų sutikę atvykti į rinkimų vietą, bet apylinkių valdybos visai nesiruošė rinkimų vietoje vykdyti.

3. Todėl Garbės teismas randa teisinga, jog Rinkimų komisija leido balsuoti Gautingo, Hamburgo, Hanau, Mainzo ir Weinheimo apylinkių rinkikams, juo labiau, jog tų apylinkių valdybos jai pateikė turinčių teisę balsuoti sąrašus. Rinkimų komisija tam ir yra, jog reikalui esant, darytų papildomus paaiškinimus ir patvarkymus rinkimų reikalu, ką jai leidžia RN 10 str.

4. Rinkimų komisijos pirmininkas Pauliukevičius teismui paaiškino, jog pagal apylinkių valdybų pateiktus sąrašus buvo rinkikams išsiuntinėti balsavimo vokai ir balsavimo lapai su atitinkamais paaiškinimais. Visų tų penkių Bendruomenės apylinkių nariai savo balsus prisiuntė vokuose, kiekvienas atskirai. Nė vienas jų nepraleido balsavimo termino - lapkričio 23.

Pauliukevičius, pateikdamas tuos vokus įrodė, kad jie tikrai rinkikams buvo išsiuntinėti ir kad gražinti atgal laiku. Šis Pauliukevičiaus tvirtinimas juo labiau tikėtinas, kadangi skundėjai per tų vokų apžiūrėjimą ir tikrinimą viešame posėdy nieko priešinga nebetvirtino.

Rinkimų komisija, leisdama Gautingo, Hamburgo, Hanau, Mainzo ir Weinheimo apylinkių nariams balsuoti už akių, nepažeidė nei statuto nei rinkimų nuostatų, nes juose nėra nieko pasakyta apie tokią nenumatytą bėdos padėtį. Negalina tad kalbėti apie pažeidimą straipsnių, kurių iš viso nėra. Čia tektų kalbėti nebent apie Rinkimų komisijos iniciatyvą, respektuojačią rinkikų teises ir jų garbės pareigas.

5. Už akių balsuotojų vokų suskirstymas apylinkėmis, jei ir prasiilenkia su rinkimų nuostatais, tačiau neturi esminės reikšmės ir vien dėl to nėra pagrindo rinkimų naikinti arba neužskaityti tų apylinkių balsų.

Apie slaptumo principo pažeidimą dėl suskirstymo vokų apylinkėmis negalima kalbėti, nesgi visos kitos 26 apylinkės, kuriose buvo tiesiogiai balsuota, balsus skaičiavo ir suvedė irgi pagal apylinkes. Pagaliau tariamu slaptumo pažeidimu čia teismui skundžiasi tik tie, kurie to menamo slaptumo principo visiškai nepaliesi. Gi tų penkių apylinkių nariai dėl to nesiskundžia.

6. Ar balsai Rinkimų komisijoje buvo skaičiuojami vieną dieną ar dvi, iš esmės nieko nepakeičia. Jei nebūtų suspėta balsų suskaičiuoti per vieną dieną, aišku, jog turėtų būti skaičiuoti ir antrą, iki kol visas darbas būtų baigtas. Pagaliau teismas negali remtis skundėjų spėliojimais, nes jie nepateikė jokių įrodymų, jog Rinkimų komisija balsus skaičiavo dar ir kitą, negu lapkričio 30 dieną.

7. Garbės teismas yra nuomonės, kad balsų skaičiavimas Rinkimų komisijoje po 6 dienų pasibaigus terminui (lapkričio 23) išsiųsti paštu balsavusių už akių vokams, buvo ne tik pateisinamas, bet ir būtinas. Bylos nagrinėjimo metu iškeltas faktas, jog paštininkų profesinė sąjunga (Postgewerkschaften) raštu buvo pareikalavusi savo narius nuo lapkričio 15 iki 26 "nach Vorschriften zu arbeiten". Taigi tas "Bummelstreiko" laikas kaip tik sutapo su Bendruomenės tarybos rinkimais, kurie įvyko lapkričio 23. Tame laikotarpy laiškų pristatymo vėlavimas yra tikėtinas, juo labiau, kad ir Pauliukevičius tai tvirtina. Todėl skaičiuoti balsus lapkričio 23, arba rytojaus dieną, t.y. sekmadienį, arba kad ir pirmadienį - lapkričio 25, kaip skundėjas Šimanauskas to norėtų, būtų buvęs nepateisinamas biurokratizmas, rinkikų teisių nepaisymas.

Iš Dikšaičio skundo matyti, kad jis Rinkimų komisijos bendraraštį su Muncheno pašto antspaudu, pažymėtu gruodžio 6, gavo ne rytojaus dieną, net ir ne poryt, o tik gruodžio 9. Todėl Šimanausko tvirtinimas, kad laiškai iš visos Vokietijos pasiekia Muncheną per 24 valandas, yra nerimtas.

8. Po to kai Rinkimų komisijos pirmininkas Pauliukevičius teismui paaiškino apie paštininkų "Bummelstreiką" ir kad dėl to laiškai vėlavu, pats skundėjas Šimanauskas atsisakė kaltinimo dėl pavėluoto balsų skaičiavimo ir posėdy bandė paneigti, kad jis dėl to raštu būtų skundžis (žr. teismo posėdžio protokolą). Teismas jo atsisa-

kymą užprotokolavo. Bet kai buvo perskaityta jo skundo vieta, kur jis visgi dėl to skundžiasi, tada Šimanauskas vėl pakeitė savo nuomonę ir pareiškė paliekąs prie raštiško skundo. Šitokią skundėjo mėtymąsi teismas negali laikyti rimtu skundimu.

9. Rinkimų nuostatai neuždeda Rinkimų komisijai pareigos skelbti balsų skaitymo datą. Nuostatų 9 str., kuriuo Šimanauskas ir kiti skundėjai remiasi, kalba apie "... visus pagal šiuos nuostatus privalomus rinkimų terminus..." Taigi ne apie visokius terminus ir datas apilai, bet tik apie tokius terminus, kurie šiais nuostatais yra nustatyti ir privalomi. Datos, kada skaičiuoti "už akių balsavusių prisiųstus vokus" (RN 41 str.), rinkimų nuostatai nenumato, tik sako (ten pat), kad toks skaičiavimas turi įvykti "... balsavimo terminui praėjus". Jeigu "balsavimo terminui praėjus", tai tas tik reiškia, jog pats balsų skaičiavimas jokiems balsavimo terminams visai ir nepriklauso.

Šimanausko nurodyti par.125, 188 ir 193 BGB balsų skaičiavimo termino visiškai neličia. Tie straipsniai šioje byloje tik bereikalingai kaišiojami.

Rinkimų nuostatų 41 str. sako, jog prie atidarymo už akių balsavusių atsiųstų vokų leidžiama dalyvauti ir stebėtojams. Skundėjai dėl to, kad Rinkimų komisija jų nekvieta, skųstis negali. Rinkimų komisija nėra įpareigota skelbti vokų atidarymo laiką ar ką nors kviesti. Rinkimų nuostatų 41 str. reikalauja tik, kad prie už akių balsavusių atsiųstų vokų ir balsų skaičiavimo dalyvautų bent 3 Rinkimų komisijos nariai, jų tarpe pirmininkas arba jo pavestas vicepirmininkas. Nei skundėjai, nei niekas kitas nesiskundė, kad šitoji sąlyga būtų buvusi neišpildyta. Priešingai, Pauliukevičius teigė, jog balsus skaičiavo ne trys, bet visi penki R. komisijos nariai.

10. Atsakydamas Šimanausko užmetimus, kodėl Rinkimų komisija tei do balsuoti tik tiems Bendruomenės nariams, kurie turėjo nario knygelės numerį, kitus gi, tariamai pilnateisius narius, kurie ir sumokėjo nario mokesčių, bet neturėjo nario knygelės, braukė iš rinkimų sąrašų, Rinkimų komisijos pirmininkas prašė Šimanauską nurodyti bent vieną tokį konkretų atvejį, bet skundėjas to nepadarė. Todėl Pauliukevičiaus tvirtinimas, jog tokių atsitikimų nėra buvę, tikėtinas.

Garbės teismas randa tikslinga dar kartą pasisakyti dėl nario knygelės numerio ir dėl pilnateisio nario statuso.

Nord Badeno vyriausybė Karlsruheje 1967 rugpiūčio 21 raštu pasiūlė Bendruomenės valdybai suregistruoti savo narius. Bendruomenės valdyba tų pačių metų spalio 13 pasižadėjo tatau padaryti. Jeigu šis N.Badeno vyriausybės siūlymas Bendruomenės valdybai ir nėra privalomas, bet toji vyriausybė netiesiogiai per teismą galėtų priversti valdybą jos siūlymą įvykdyti (72 str.BGB). Lietuvių bendruomenės interesai reikalauja gerai sugyventi su vietos vyriausybe.

Dabar jau neužteko, kad Bendruomenės nariai tik žodžiu pareikštų kas laiko save nariu. Kad Bendruomenės valdyba būtų tikra ir, ko gera, nesusidurtų su baudžiamaisiais įstatymais, savo 1968.VI.7 aplinkraščiu ji įpareigojo visus Bendruomenės narius, kad kiekvienas pasirašytų pareiškimą, jog laiko save Bendruomenės nariu ir nustatė 1968 rugpiūčio 17 terminą, iki kurio tai turi būti atlikta, perspėdama, jog tie, kurie laiku nepersiregistruos, nebus laikomi pilnateisiais Bendruomenės nariais (statuto 9 str.).

Kai kurie Bendruomenės nariai skundėsi Garbės teismui, prašydami tą aplinkraščių paskelbti negaliojančiu. G. Teismas savo posėdy 1968 rugpiūčio 6 nutarė aplinkraščių, kiek jis liečia reikalavimą pasirašyti pareiškimus kas laiko save nariu, laikyti galiojančiu. Remdamosi savo aplinkraščiu ir Garbės teismo sprendimu, Bendruome-

nės valdyba, naujai suregistruodama pilnateisius narius, į sąrašus įtraukė tik tokius, kurie pasirašė suminėmus pareiškimus, gavo nario knygeles (žinoma, su knygelės numeriu) ir tik tokius laikė pilnateisiais Bendruomenės nariais, taigi ir turinčiais teisę dalyvauti Bendruomenės tarybos rinkimuose. Nario knygelės turėjimas yra tokiu būdu pilnateisiškumo įrodymas: kas neturi knygelės, tas negali įrodyti, kad jis yra pilnateisis narys. Priešingai, toks buvęs narys tik įrodo, kad jis neišpildė Bendruomenės valdybos 1968.VI.7 aplinkraščiu jam uždėtų pareigų, būtent – nepasirašė pareiškimo, jog save dar tebelaiko Bendruomenės nariu. Štai kodėl Rinkimų komisija galėjo leisti balsuoti tik tokiems asmenims, kurie turėjo nario knygelės numerį.

Skundėjo Šimanausko aiškinimas, kad par.35 BGB neleidžia net visuotiniam susirinkimui pažeisti Bendruomenės nario teisių, nėra teisingas, nes šitas straipsnis kalba tik apie ypatingas nario teises – Sonderrechte eines Mitglieds. Gi teisė būti nariu nėra ypatinga teisė. Tas pats str.35¹² BGB pažodžiui: "Kein Sonderrecht ist das Mitgliedschaftsrecht selbst".

Teismas nesiima toliau leisti su skundėju Šimanausku į ginčus, kurie G. Teismo jau išspręsti (žr. šių motyvų 10 p.).

Dėl skundėjo Šimanausko raštu pateiktų reikalavimų G. Teismas nurodo:

I reikalavimas: Išaiškinti, ar visi balsavę už akių bent prieš 14 dienų yra pranešę savo apylinkių vadovybėms raštu, kad jie negalės atvykti balsuoti.

Šitoji aplinkybė išaiškinta šių motyvų 2-me punkte.

II reikalavimas (pažodžiui): "Ar apylinkių vadovybės neveliau 10 dienų prieš balsavimo dieną yra pasiuntę Rinkimų komisijai (VI.39 str.)"

Šiuo reikalavimu skundėjas nepasako, ką turėjo apylinkių vadovybės ne vėliau 10 dienų pasiųsti Rinkimų komisijai. Iš skliausteliuose įrašyto VI.39 str. reiktų spėti, jog tai liečia rinkimų nuostatų atitinkamą straipsnį. Bet RN VI.39 str. nekalba nei apie apylinkių valdybas, nei apie 10 dienų terminą. Teismui neįmanoma atspėti, ką skundėjas Šimanauskas tuo norėjo pasakyti.

III reikalavimas: Išaiškinti kokiais sumetimais R.K. už akių balsavusių pasiųstus vokus neskaitė pagal RN 41 str., o sugrupavo apylinkėmis ir kodėl tik 5 apylinkių?

Į šį klausimą atsakyta šių motyvų 5 punkte.

IV reikalavimas: Kartu pareikalauti patiekti balsavimo davinių surašytą protokolą ir paaiškinti kas prie balsų skaičiavimo dalyvavo ir kodėl nebuvo pakviesti stebėtojai.

Ši aplinkybė išaiškinta šių motyvų 9 punkte.

Dėl reikalavimo pateikti protokolą: šalys, prašydamos teismą pareikalauti kurių nors veiksmų ar dokumentų, turi aiškiai nurodyti, kam tai reikalinga. Šitos pagrindinės sąlygos skundėjas neišpildė, tad teismas jo prašymo nepatenkino.

V reikalavimas: "Ypatingai prašau išaiškinti ar balsai buvo skaičiuojami tik 30 d. lapkričio ar ir kitomis dienomis ir kada?"

Šitoji aplinkybė išaiškinta šių motyvų 6 punkte.

Čia vėl skundėjas Šimanauskas teismui nenurodo, kokį Rinkimų komisijos prasilenkimą su rinkimų nuostatais nori įrodyti šituo savo reikalavimu.

VI reikalavimas: "Padaryti reikalingų žygių, kad ir visi rinkimų dokumentai su visais vokais ir t.t. būtų apsaugoti ir būtų duota galimybės Rinkiminės Komisijos žinioje esančius dokumentus patikrinti".

Skundėjas nenurodė, kodėl tie dokumentai turi būti apsaugoti ir nuo ko. Taip pat nenurodė, kuriems kaltinimams paremti ir kokių duomenų jis ten nori rasti.

Tik po dviejų dienų (sausio 10) buvo gautas Garbės teismą įžeidžiantis Šimanausko raštas, kuriuo jis grasina "kreiptis į gyvenamojo krašto viešąjį Teismą".

Nė vienas šių šešių skundėjo reikalavimų neduoda teismui pagrindo bylą atidėti ir pravesti papildomą tardymą. Teismas nutarė visus reikalavimus atmesti.

Skundėjai Glemžienė Zinaida (Glemza) ir Šimanauskas Kazys prašė Garbės teismą jų skundus svarstyti viešame posėdy. K. Dikšaitis viešo posėdžio įsakmiai neprašė. Be to, patenkinta jo skundo ta dalis, kuria jis prašė svarstyti jo bylą iš esmės. Teismas, sujungęs visas tris bylas, ir svarstė jo bylą kartu su kitomis viešame posėdy, tačiau K. Dikšaitis negali būti apsunkintas viešojo posėdžio išlaidomis.

Pasirėmęs Garbės teismo nuostatų 8 str., teismas nutarė pareikauti teismo išlaidų iš Glemžienės Zinaidos ir Šimanausko Kazio.

pirmininkas (pas.) J. Lukošius

Garbės teismas:

(pas.) A. Jasinskas

nariai

(pas.) A. Bunga

----- xXx -----

M i r u s i e j i (tęsinys iš 6 psl.)

Stasys R a l y s mirė 1969 vasario 3. Palaidotas vasario 6 Schwetzingeno kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. Br. Liubinas. Prie atviros duobės atsisveikinimo žodį tarė 8591 LS lietuvių kuopos vadas kapt. J. K. Valiūnas. Laidotuvėse dalyvavo didžioji dalis tos kuopos narių, velionio ilgamečių bendradarbių. Vainikus atsiuntė taip pat kitos lietuvių LS kuopos ir eilė artimųjų bei bičiulių.

Stasys Ralys iš Lietuvos pasitraukė kario uniformoje. Jau 1946 jį sutinkame LS daliniuose, o nuo 1950 rugpiučio 10 d. - 8591 LS kuopoje, pradžioje Darmstadtė, vėliau Schwetzingene. Buvo gimęs Jonišky 1920 rugpiučio 6. Buvo vedęs, bet vaikų neturėjo. Liko liūdinti žmona Schwetzingene.

Augustinas Č e s n y s mirė 1968 gruodžio 11. Palaidotas Memmingeno kapinėse (Waldfriedhof).

-- ! --

I N F O R M A C I J O M S leisti a u k o j o :

J. Pauliukevičius iš Müncheno (Ludwigsfeld) -	25 DM,
Jonas Norkaitis iš Bad Mergentheimo	20 "
dr. Vyt. Gruzdys iš Euclid'o, Ohio, USA	5 dol.
P. Gudelis iš Lembergo	14 DM,
mokyt. Fr. Skėrys iš Hüttenfeldo, Romuva	10 "
Bern. Budreika " " " "	10 " ir
Povilas Bajoriūnas iš Heidesheimo	8 "

Ačiū.

Per Raudonąją Kryžių ieškomi:

ARTIŠAUSKAS Pranas, gim. 1918 ar 1919.X.4 Naujamiesty ar Naumiesty
 BABONYTĖ Janė, gim.1926.VIII.25 Nungalių kaime, Viduklės valsč.
 BAIDOKAITIS Edvardas, gim.1920.XI.10 Kaune. Ieško brolis, gyv.Kaune.
 BORMAS Leopoldas, gim.1925.X.27 Skaudvilėj, Tauragės apskr.
 " Edmundas, " 1927.IV.20 ten pat. Abiejų ieško tėvas.
 ČIŽAUSKAS Bronius, " 1922.X.14 Seredžiuoj. Ieško žmona.
 GADEIKIS Vincas, gim.1901 Akmenėj. Ieško pusseserė Olga Juškienė.
 GERCAS Jonas, gim.1920.IV.6 Vilkučių kaime, Tauragės apskr.Ieško dukt.
 GERULIENĖ Ida, mergaut.pavardė Spingler, gim.apie 1903
 SPINGLERIS ar SPIEGLERIS Rudolfas, gim. apie 1905
 " Augustas, gim.1907. Visų trijų ieško sesuo Gerkienė Emma.
 GRIGALAITIS Antanas, gim.1905. Spėjama, kad išvykęs į Buenos Aires.
 HABERMANN Elfriede, gim.1921.III.11. Klaipėdietė.
 KAMINSKAS Bronius, apie 80 metų amžiaus, gim.Siesikuose, Ukmergės aps.
 KORSAKAS Jonas, sūn.Kazio, gim.1909.II.13 Biržuose. Ieško žmona.
 KUKLYS Boleslavas, gim.1923.V.7 Didžiulių kaime, Šalčininkų valsč.
 MICKEVIČIUS (Mickewitsch) Romanas Romualdas, gim.1907.III.26 Eišiškės.
 MIŠKELIAVIČIUS Alfonsas, gim.1913.X.30 Veriabiųjų kaime, Alytaus vlsč
 MOC (MOTZ)-JANTSCHUKOWA Klaudia, gim.1912.V.25 Leningrade.Ieško motin
 NEKROŠIUS Petras, gim.1925.VI.27 Nertonijų kaime, Kauno valsč. " broli.
 RABŠTEINAS Salkinas, gim.1914 Vendžiogaloj. 1960 gyv.Hamburge " "
 SARDININGS Willi, gim.1915.III.25 Klaipėdoj, ir Gertruda.
 SIENKIEWICZ Elena, gim.1920.XI.13 Lignice, Dolny Slask, gyv.Vilniuj
 SIMONAVIČIUS Adolfas, gim.1926.XI.19 Šiauliuose.
 STASEVIČIUS Juozas, sūn.Antano, gim.1910 Vilkijoj. Ieško brolis
 STRIMAITIS Kazys, gim.1924.I.10 Marijampolėj. Ieško motina.
 ŠIMONĖLIS Robertas, gim.1927.I.1 Panevėžy. Ieško tėvas.
 ŠULTINYS Petras, gim.1911.VIII.29 Užpaliuose. Ieško sesuo.
 ŠLININ Aizek, gim.apie 1924. 1948 gyveno Mūnchene.
 TIKNIUTĖ Regina, gim.1929.III.12 Zarasuose. Ieško sesuo.
 ZEMSKER Riva, gim.1924 Kaune ir ZEMSKER Milton, gim.1920 Minske.

-- ' --

K i t i i e š k o j i m a i :

Vokiečių Aprūpinimo įstaiga (Versorgungsamt) Bremene prašo atsi-
 liepti vyrus, praėjusio karo metu tarnavusius Statybos batalione
 (Baubatalion) 769 ir pažinojusius Vaclovą KAIRĮ, kuris buvęs su-
 žeistas į galvą. Įstaiga norėtų mokėti jam rentą, bet nėra kas pa-
 liudytų, jog Kairys buvo sužeistas, tarnaudamas tame batalione.
 KONVAITIS Stasys, gim.1921.VI.26 Panevėžy, po karo gyvenęs Vokieti-
 joje Hannoverj, Grevene ir kitur, ieškomas p.Jacala van Vlotten,
 Terletstraat 34, 'S-Gravenhagen, den Haag, Holand.
 PETRUŠAITIS Jonas, gim.1914.VIII.29 Vilkavišky, gyvenęs Daukšai-
 čiuose. Buvęs amerikiečių nelaisvėje. Jam yra dar neišmokėta už ne-
 laisvės metu išdirbtą laiką. Vokiečių įstaigosieško jo arba jo gi-
 minių bei artimųjų, norėdamos išmokėti užsilikusius pinigus.
 NARKUS Ieva ir Marija, dukterys Marijos Narkienės (Narkus), gim.
 Šlėmaitės (Schlema), apie 50-55 metų amžiaus, gyven. Šilutės apskr.
 Ieško Aug.Šlėma, gyv. 91 Penn Ave., Worcester, Mass. 01604, USA.

51-ųjų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių m i n ė j i m o
 d a l y v i a i kovo 1 M a i n z'le, po oficialios minėjimo progr-
 mos galės pabendrauti Adolf Kolping svetainėje, A.Kolping Str.15